

Koulukuljetusoppaan (ml. koulukuljetuskriteerit) arvioinnin, päivityksen ja valmistelun käynnistäminen

Sivla 28.08.2025 § 98
2766/08.01.01/2025

Valmistelija: ma. rehtori Soile Kukkonen p, 040 527 64 20

Peruskoulun oppilaan huoltaja on lähestynyt sivistyslautakuntaa kirjeitse. Huoltaja pyytää sivistyslautakuntaa arvioimaan koulukuljetusten myöntämisen perusteet uudelleen.

Huoltajan ehdotus on, että perusopetuksen oppilas olisi oikeutettu maksuttomaan kaupungin järjestämään koulukuljetukseen seuraavasti:

- 1.-2. vuosiluokkien oppilaat koulumatkan ollessa vähintään kolme (3) kilometriä
- 4.-6. luokkien oppilaiden koulukuljetusten tarve harkittaisiin erikseen kesä- ja talvikuukausille (esimerkiksi koulumatkan ollessa vähintään kolme (3) kilometriä, koulukuljetus järjestettäisiin marras-maaliskuun väliseksi ajaksi)
- Lisäksi otettaisiin huomioon vaaralliset kulkureitit ja isojen teiden ylitykset.

Sivistyslautakunta on hyväksynyt Jämsän kaupungin koulukuljetusoppaan (ml. koulukuljetuskriteerit) 29.5.2018 55§. Koulukuljetusoppaassa mm. määritellään koulukuljetusten myöntämisen perusteet, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita koulukuljetusten hakemiseksi. Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Päätökset tehdään lukuvuosiakohtaisesti ja oikeus kuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai sen osaa.

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täyttyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen (perusopetuslaki 628/ 1998 § 32). Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä (5) kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. Koulukuljetus järjestetään koulutuksen järjestäjän osoittamaan lähikouluun.

Sivistyslautakunnan päätöksen (29.5.2018 § 55) mukaan esiopetuksen ja perusopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, kun oppilaan koulumatka lyhintä käyttökelpoista reittiä kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun on viisi (5) kilometriä tai enemmän. Koulumatka mitataan kotoa koululle lyhintä käyttökelpoista reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina

kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan.

Koulumatkan mittaus suoritetaan sivistystoimen käytössä olevalla ATK-pohjaisella ohjelmalla. Tarvittaessa tarkistusmittaus tehdään kaupungin suorittamana.

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatka-kustannuksia oppilaan kuljettamisesta.

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu -ohjelmaa. Koululiitu on ATK -ohjelma, jolla voidaan kunta- ja koulukohtaisesti arvioida koulumatkojen liikenneturvallisuutta. Ohjelma kuvaa tieosuuksien liikenneturvallisuutta pisteytetyssä muodossa, jolloin tulokset ovat saatavissa havainnollisesti ja tasapuolisesti koko kunnan alueella. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Päätös koulutien vaarallisuudesta perustuu Koululiitu-ohjelmaan.

Oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, kun hänen koulumatkansa sisältää tieosuuksia, jotka Koululiitu -ohjelman tulosten ja sivistyslautakunnan päättämien pisterajojen perusteella arvioidaan olevan oppilaalle vaarallisia. Sivistyslautakunta on hyväksynyt maksuttoman koulukuljetukseen oikeuttavat pisterajat kesä- ja talviajalle erikseen sekä esiopetukselle ja vuosiluokille 1.-2., 3.-4, 5.-6., sekä 7.-9. erikseen. Tien ylityksen osalta käytetään samoja pisteitä koko kouluvuoden ajan.

Jämsän kaupungin järjestämässä koulukuljetuksessa on tällä hetkellä 7 esioppilasta ja n. 480 perusopetuksen oppilasta. Terveydellisistä tai kuljetettavan reitin vaarallisuudesta johtuen 59 oppilasta on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, vaikka koulumatka on alle viisi (5) kilometriä. Näin ollen viiden (5) kilometrin kuljetuskriteeri ylittyy n. 420 oppilaalla. Vuotuiset koulukuljetuskustannukset ovat n. 2,5 miljoonaa euroa.

Mikäli koulukuljetuksen myöntämisen kriteeriksi asetetaan vähintään kolmen (3) kilometrin matka 1.-2. vuosiluokan oppilailla, niin osoitetietojen perusteella kuljetusoppilaiden määrä lisääntyy 28 oppilaalla.

Koulukuljetusopas ja ml koulukuljetuskriteerit on perusteltua arvioida, päivittää ja valmistella. Valmistelu tehdään virkatyönä kuitenkin niin, että valmistelussa on mukana työryhmä koulujen, huoltajien ja myös kaupunkiympäristön toimialalta. Nyt voimassa olevan oppaan valmistelussa työryhmätyöskentelyä pidettiin mielekkäänä.

Työryhmän kokoonpanoksi ehdotetaan seuraavaa:
puheenjohtaja hankinta- ja turvallisuuspäällikkö Kari Leppänen
sihteeri, toimistosihteeri Riitta Järvinen

katumestari Juha Hämelehti
pienten koulujen yhteinen edustaja: yhteysopettaja
yhtenäiskoulujen yhteinen edustaja: rehtori tai apulaisrehtori
pienten koulujen yhteinen huoltajaedustaja
yhtenäiskoulujen yhteinen huoltajaedustaja.

Kultakin koululta (esim. vanhemoinyhdistyksen kautta tai muutoin) pyydetään halukkaita huoltajaedustajia. Tarvittaessa valinta suoritetaan arpomalla. Koulujen yhteiset virkahaltijaedustajat ratkaistaan koulunjohtajakokouksessa.
Johtava rehtori voi osallistua työryhmän kokouksiin. Esityslistat ja muistiot toimitetaan hänelle.
Ennen päätöksentekoa koulukuljetusoppaasta pyydetään nuorisovaltuuston lausunto.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 32 sivistyslautakunnan erityinen toimivalta, kohta 1:
sivistyslautakunta päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet ja muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää käynnistää koulukuljetusoppaan (ml. koulukuljetuskriteerit) arviointi-, päivitys- ja valmistelutyön.

Sivistyslautakunta perustaa asiaa varten seliteosan mukaisen työryhmän. Työryhmässä on seitsemän (7) jäsentä. Työryhmän puheenjohtajana on hankinta- ja turvallisuuspäällikkö Kari Leppänen ja sihteerinä toimistosihteerä Riitta Järvinen.

Päätös

Keskustelun aikana Tiina Rinne-Lampinen esitti, että huoltajien yhteisedustajan sijaan Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan kouluista on kustakin oma huoltajaedustaja. Ehdotusta ei kannatettu joten se raukesi.

Sivistyslautakunnan päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Tiina Rinne-Lampinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.